

III

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaten om Den Europæiske Union)

RETSAKTER VEDTAGET I HENHOLD TIL AFSNIT V I EU-TRAKTATEN

RÅDETS FÆLLES AKTION 2008/368/FUSP

af 14. maj 2008

om støtte til gennemførelsen af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1540 (2004) inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

til det udvalg under Sikkerhedsrådet, der blev nedsat ved UNSCR 1540 (1540-Udvalget), om de skridt, de har taget eller agter at tage for at gennemføre UNSCR 1540.

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 14, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd vedtog den 12. december 2003 EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben, som i kapitel III indeholder en oversigt over foranstaltninger til bekæmpelse af en sådan spredning, som det er nødvendigt at træffe både i EU og i tredjelande.
- (2) EU er aktivt i gang med at gennemføre denne strategi og er i færd med at iværksætte de foranstaltninger, der nævnt i dennes kapitel III, især gennem frigørelse af finansielle midler til støtte for specifikke projekter under ledelse af multilaterale institutioner, ydelse af teknisk bistand og ekspertbistand til stater, der har behov herfor, med hensyn til en bred vifte af ikke-spredningsforanstaltninger, og understøttelse af FN's Sikkerhedsråds rolle.
- (3) Den 28. april 2004 vedtog FN's Sikkerhedsråd resolution 1540 (2004)(UNSCR 1540), som er det første internationale instrument, der omhandler masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler og dertil knyttet materiel på en integreret og samlet måde. UNSCR 1540 indførte bindende forpligtelser for alle stater med henblik på at forebygge og afskrække ikke-statslige aktører fra at tilegne sig sådanne våben og sådant våbenrelateret materiel. Den opfordrede også staterne til at aflægge rapport

- (4) Den 27. april 2006 vedtog FN's Sikkerhedsråd resolution 1673 (2006) og slog fast, at udvalget skulle intensivere sine bestræbelser på at fremme en fuldstændig gennemførelse af UNSCR 1540 ved hjælp af arbejdsprogrammer, outreachaktiviteter, bistand, dialog og samarbejde. Resolutionen opfordrede også 1540-Udvalget til sammen med stater og internationale, regionale og subregionale organisationer at udforske, hvordan man kan udveksle erfaringer og drage lære heraf, og undersøge, hvilke programmer der findes, som vil kunne lette gennemførelsen af UNSCR 1540.
- (5) I april 2006 anbefalede 1540-Udvalget i sin rapport, at de regionale og subregionale outreachaktiviteter blev udvidet og intensiveret med henblik på — på en struktureret måde — at give staterne en rettesnor for opfyldelsen af deres forpligtelser i henhold til UNSCR 1540, idet 62 stater på daværende tidspunkt endnu ikke havde fremlagt deres første nationale rapport, medens 55 af de stater, der havde fremlagt deres første nationale rapport, endnu ikke havde fremlagt de supplerende oplysninger og præciseringer, som 1540-Udvalget har udbedt sig.
- (6) Den 12. juni 2006 vedtog Den Europæiske Union Rådets fælles aktion 2006/419/FUSP⁽¹⁾ om støtte til gennemførelsen af UNSCR 1540 inden for rammerne af gennemførelsen af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben. Denne fælles aktion tog sigte på at skabe øget bevidsthed om de krav, der knytter sig til UNSCR 1540, samt bidrage til at styrke tredjelands administrative kapacitet med hensyn til at udarbejde nationale rapporter om gennemførelsen af UNSCR 1540.

⁽¹⁾ EUT L 165 af 17.6.2006, s. 30.

- (7) Gennemførelsen af Rådets fælles aktion 2006/419/FUSP førte til afholdelse af fem regionale seminarer i Afrika, Mellemøsten, Latinamerika, Caribien og Asien-Stillehavsområdet. Disse aktiviteter har bidraget til markant at reducere antallet af stater, der ikke har fremlagt en rapport, og antallet af stater, der ikke har fremlagt de supplerende oplysninger, som 1540-Udvalget har udbedt sig efter at have modtaget ufuldstændige rapporter.
- (8) 1540-Udvalget understregede i december 2007 over for FN's Sikkerhedsråd, at det praktiske arbejde i udvalget bør skifte fokus fra national rapportering til gennemførelse af alle aspekter i UNSCR 1540. I den forbindelse kan skræddersyede outreachaktiviteter og bistand, der tilgodeser regionale forhold og andre specifikke forhold, hjælpe staterne med at tackle udfordringerne i forbindelse med gennemførelsen af UNSCR 1540. 1540-Udvalget gjorde også opmærksom på i sit arbejdsprogram, at nationale planer eller køreplaner for gennemførelsen kan være nyttige planlægningsværktøjer for staterne, og at denne fremgangsmåde yderligere bør fremmes. De pågældende lande bør også få mere bistand til udvikling af deres nationale handlingsplaner.
- (9) Kontoret for Nedrustning i FN-sekretariatet, som har ansvaret for at yde materiel og logistisk støtte til 1540-Udvalget og dets eksperter, bør varetage den tekniske gennemførelse af de projekter, der skal gennemføres i henhold til denne fælles aktion.
- (10) Denne fælles aktion bør gennemføres i overensstemmelse med den finansielle og administrative rammeaftale, som Europa-Kommissionen og De Forenede Nationer har indgået om forvaltning af finansielle bidrag fra Den Europæiske Union til programmer eller projekter administreret af FN —

VEDTAGET FØLGENDE FÆLLES AKTION:

Artikel 1

1. I overensstemmelse med EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben, der har som mål at understøtte FN's Sikkerhedsråds rolle og øge dets sagkundskab med hensyn til at tackle de udfordringer, der er forbundet med spredning, skal EU yderligere støtte gennemførelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1540 (2004) (UNSCR 1540).

2. Projekterne til støtte for gennemførelsen af UNSCR 1540, der svarer til foranstaltninger i EU-strategien, vil bestå i en række tematiske workshopper i flere udvalgte subregioner.

Workshopperne har to formål:

- at øge kapaciteten og kompetencerne hos de embedsmænd i målstaterne, der er ansvarlige for at forvalte alle de forskellige dimensioner af eksportkontrolproceduren, så de på det praktiske plan bliver i stand til at gennemføre UNSCR 1540
- at sætte embedsmænd fra de målstater, der deltager i projekterne, i stand til klart at identificere mangler og behov under hensyntagen til forskellige synsvinkler (regeringens og erhvervslivets), så anmodninger om bistand kan formuleres på en hensigtsmæssig måde.

En detaljeret beskrivelse af projekterne findes i bilaget.

Artikel 2

1. Formandskabet, der bistås af Rådets generalsekretær/den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, er ansvarligt for gennemførelsen af denne fælles aktion. Kommissionen inddrages fuldt ud.

2. Den tekniske gennemførelse af de i artikel 1, stk. 2, omhandlede projekter forestås af FN-sekretariatet (Kontoret for Nedrustning) (FN-sekretariatet (ODA)). Det udfører denne opgave under tilsyn af generalsekretæren/den højtstående repræsentant, der bistår formandskabet. Med henblik herpå indgår generalsekretæren/den højtstående repræsentant de nødvendige arrangementer med FN-sekretariatet (ODA).

3. Formandskabet, generalsekretæren/den højtstående repræsentant og Kommissionen holder regelmæssigt hinanden orienteret om gennemførelsen af denne fælles aktion i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

Artikel 3

1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af de i artikel 1, stk. 2, omhandlede projekter er på 475 000 EUR, som skal finansieres over Den Europæiske Unions almindelige budget.

2. De udgifter, der finansieres af det i stk. 1 angivne beløb, forvaltes i overensstemmelse med Fællesskabets procedurer og regler for Den Europæiske Unions almindelige budget.

3. Kommissionen overvåger den korrekte forvaltning af de i stk. 2 omhandlede udgifter, der ydes i form af gavebistand. Med henblik herpå indgår Kommissionen en finansieringsaftale med FN-sekretariatet (ODA). Det skal fremgå af aftalen, at FN-sekretariatet (ODA) sørger for, at EU's bidrag bliver synligt i en grad, der svarer til dets størrelse.

4. Kommissionen bestræber sig på at indgå den finansieringsaftale, der er omhandlet i stk. 3, snarest muligt efter denne fælles aktions ikrafttræden. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i forbindelse med denne proces og om datoen for indgåelsen af finansieringsaftalen.

Artikel 4

Formandskabet, der bistås af generalsekretæren/den højtstående repræsentant, aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne fælles aktion på grundlag af regelmæssige rapporter fra FN-sekretariatet (ODA). Disse rapporter danner udgangspunkt for Rådets evaluering. Kommissionen knyttes fuldt ud hertil og forelægger oplysninger om de finansielle aspekter af gennemførelsen af denne fælles aktion.

Artikel 5

Denne fælles aktion har virkning fra dagen for vedtagelsen.

Den udløber 24 måneder efter indgåelsen af den i artikel 3, stk. 3, nævnte finansieringsaftale eller tre måneder efter datoen for vedtagelsen, hvis der ikke er indgået nogen finansieringsaftale inden for denne periode.

Artikel 6

Denne fælles aktion offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. maj 2008.

På Rådets vegne

A. BAJUK

Formand

BILAG

EU's støtte til gennemførelsen af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1540 (2004)**1. Generel baggrund**

1540-Udvalget konkluderede i sin rapport fra april 2006, at 62 stater endnu ikke havde fremlagt deres første nationale rapport, og at 55 stater havde fremlagt en sådan rapport, men endnu ikke havde fremlagt supplerende oplysninger og præciseringer. Eftersom disse stater var koncentreret på tre geografiske områder (Afrika, Caribien og Det Sydlige Stillehav), og eftersom manglerne i de nationale rapporter fulgte visse regionale mønstre, foreslog 1540-Udvalget, at aktiviteter med henblik på at bistå staterne med at opfylde kravene vedrørende gennemførelsen af UNSCR 1540 burde fokusere på de regioner og områder, hvor der var konstateret specifikke behov.

Som følge heraf bestod EU's støtte til 1540-Udvalgets aktiviteter i perioden 2004-2007 af to former for tiltag:

- EU foretog demarcher over for tredjelande for at tilskynde dem til at fremlægge nationale rapporter i henhold til UNSCR 1540.
- EU vedtog den 12. juni 2006 fælles aktion 2006/419/FUSP om ydelse af finansiel støtte til fem outreachaktiviteter, hvis målgruppe er fem forskellige regioner i udviklingslandene. Outreachaktiviteterne i form af seminarer tog sigte på at skabe øget bevidsthed i udviklingslandene om landenes forpligtelser i henhold til UNSCR 1540 samt bidrage til at styrke tredjelandes nationale administrative kapacitet med hensyn til at udarbejde nationale rapporter om gennemførelsen af UNSCR 1540.

Ifølge den orientering, som formanden for 1540-Udvalget gav FN's Sikkerhedsråd den 17. december 2007, er der sket betydelige fremskridt med hensyn til FN's medlemsstaters rapporteringsforpligtelser, men der er brug for en yderligere indsats i den kommende periode for at opnå fuld gennemførelse af alle resolutionens aspekter. I marts 2008 havde 144 stater allerede fremlagt deres første rapporter, og 99 stater har allerede fremlagt de ønskede supplerende oplysninger. Følgelig fremgik det af 1540-Udvalgets tematiske drøftelser af outreachaktiviteterne i oktober 2007, at der er behov for en trinvis gennemførelse, og det blev anbefalet, at fremtidige outreachaktiviteter i mindre grad fokuserer på rapportering og i højere grad lægger vægt på at bistå staterne med gennemførelsesproblematikken.

Det blev også understreget i december 2007-orienteringen, at det praktiske arbejde i 1540-Udvalget bør skifte fokus fra rapportering til gennemførelse af alle aspekter i UNSCR 1540. I den forbindelse kan individuelt tilpassede outreachaktiviteter og bistand, der tilgodeser regionale forhold og andre specifikke forhold, hjælpe medlemsstaterne med at tackle udfordringerne i forbindelse med gennemførelsen. Som udvalget gjorde opmærksom på i sit arbejdsprogram, kan nationale planer eller køreplaner for gennemførelsen være nyttige planlægningsværktøjer for staterne, og denne fremgangsmåde bør yderligere fremmes. De pågældende lande bør få mere bistand til udvikling af deres nationale handlingsplaner. Ligeledes bør man styrke medlemsstaternes kapacitet med hensyn til at formulere anmodninger om bistand på en hensigtsmæssig måde.

2. Projektbeskrivelse

Projekterne til støtte for gennemførelse af UNSCR 1540 vil have form af seks workshops med det sigte at øge kapaciteten hos de embedsmænd, der er ansvarlige for at forvalte eksportkontrolproceduren i seks subregioner (Afrika, Mellemamerika, Mercosur, Mellemøsten og Golfregionen, Stillehavsoerne samt Sydøstasien), så de på det praktiske plan bliver i stand til at gennemføre UNSCR 1540. De foreslåede workshops vil blive specifikt skræddersyet til grænse- og toldembedsmænd samt tilsynsførende embedsmænd og vil omfatte de vigtigste elementer i en eksportkontrolprocedure, herunder de love, der skal anvendes (herunder de nationale og internationale retlige aspekter), kontrol med reglerne (herunder licensudstedelse, slutbrugerkontrol og bevidstgørelsesprogrammer) og håndhævelse (herunder vareidentifikation, risikovurdering og detektionsmetoder).

På workshoppen vil staterne blive opfordret til at konferere med hinanden og dele erfaringer om praktiske spørgsmål vedrørende gennemførelsen. Staterne vil få lejlighed til at sammenligne deres eksportkontrolprocedurer og ved at foretage disse sammenligninger indkredse de fremgangsmåder, hvor andres erfaringer med fordel kan udnyttes. Hvis staterne har behov for bistand for at kunne anvende de mest effektive fremgangsmåder, kan der eventuelt udarbejdes bistandsprogrammer.

De foreslåede aktiviteter bør også sætte de ovenfor nævnte embedsmænd i stand til klart at identificere mangler og behov under hensyntagen til forskellige synsvinkler (regeringens og erhvervslivets), så anmodninger om bistand med hensyn til uddannelse, udstyr og andre aktivitetsområder kan formuleres på en hensigtsmæssig måde. Sådanne anmodninger skal rettes til 1540-Udvalget — med henblik på udsendelse til stater — eller direkte til stater samt til internationale, regionale og ikke-statslige organisationer. Workshopperne vil benytte sig af 1540-Udvalgets eksperter, men vil desuden få behov for at benytte sig af den ekspertise, der er til rådighed internationalt. Donorlandene samt internationale mellemstatslige organisationer kan derfor også bidrage med en kompetence, der er veletableret eller almindelig kendt, ved at stille deres eksperter til rådighed i den periode, workshoppen afholdes.

Denne nye fælles aktion bygger på og forstærker den indsats, der blev gjort med den tidligere fælles aktion 2006/419/FUSP, som især fokuserede på skabelse af øget bevidsthed og på rapporteringsforpligtelser. Den vil tilføre projekterne en klar operativ og subregional dimension ved at inddrage ca. tre embedsmænd (fagfolk på ekspertniveau med praktisk erfaring) fra hvert deltagende land i workshopperne, som skal vare tre til fire dage.

Den klare identifikation af mangler og behov, som de workshopper, der finansieres gennem denne fælles aktion, vil bidrage til, vil være overordentlig nyttig for Den Europæiske Union, navnlig med henblik på udvælgelse af lande, som kan drage fordel af kapacitetsopbygningsprojekter finansieret via det nye stabilitetsinstrument. En sådan identifikation vil også bidrage til præcist at indkredse de områder, hvor der er størst behov for en yderligere EU-indsats. Deltagerne i workshopperne vil blive opfordret til fremsætte specifikke anmodninger om bistand. EU vil fastlægge rammerne for bistanden under hensynstagen til, hvad andre potentielle donorer har til hensigt at gøre, og vil sikre størst mulig synergi med EU's øvrige finansielle instrumenter (f.eks. komplementaritet mellem denne fælles aktion og aktiviteter under stabilitetsinstrumentet, der vedrører eksportkontrol i tredjelande).

Projektsresultater:

- bedre forståelse fra deltagernes side af nationale, regionale og internationale bestræbelser på at hindre spredning af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler
- større klarhed over de nuværende gennemførelses- og håndhævelsesforanstaltninger og styrkelse af allerede trufne eller planlagte tiltag med henblik på fuld gennemførelse af UNSCR 1540
- bedre risikovurderings-, detektions- og undersøgelsesteknikker
- bedre samspil og informationsdeling mellem nationale og regionale eksportkontrolmyndigheder og retshåndhævelsesmyndigheder
- øget forståelse for varebevægelser og metoder, der anvendes til at omgå eksportkontrolprocedurer
- øget forståelse for muligheden for dobbelt anvendelse af visse varer og øget kapacitet til at udpege de varer med dobbelt anvendelse, der kan sættes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler
- øget samarbejde mellem de tilsynsførende og retshåndhævende myndigheder og industrien
- resultat af workshoppen for deltagerne:
 - a) udarbejdelse af potentielle nationale handlingsplaner
 - b) udarbejdelse af bistandsanmodninger med henblik på fremtidig opfølgning på mere specifikke områder i denne workshop og, hvis det er relevant, forbedring af samarbejdet med mellemstatslige organisationer og subregionale organisationer i forbindelse med ydelsen af sådan bistand, og
 - c) rapportering om arbejdet på seminaret.

3. Varighed

Projekternes samlede anslåede varighed er 24 måneder.

4. Deltagende stater

Stater, der er udvalgt til at deltage, er blevet valgt ud fra flere kriterier. Landenes rapporteringsmodeller om gennemførelsen af UNSCR 1540 er blevet gennemgået med henblik på at udpege de stater, der kan have brug for bistand på områderne risikovurdering, grænse- og omladningskontrol, vareidentifikation og detektionsteknikker.

Nedennævnte stater er blevet foreslået som deltagere i projekterne blandt andet under hensyntagen til deres forskellige niveauer med hensyn til gennemførelse og kapacitet. Ligheder med hensyn til regionale spørgsmål, som f.eks. omladning, giver en rød tråd og giver mulighed for at indkredse og udvikle synergier mellem stater.

Desuden har de udvalgte stater deltaget i outreachaktiviteter, der tidligere er blevet iværksat i de pågældende subregioner.

Staterne vil blive anmodet om at udnævne embedsmænd på gennemførelsesniveauet, der er bekendt med eksport- og grænsekontrolprocedurerne. Disse vil omfatte repræsentanter for følgende forvaltningsområder:

- tilsynsmyndigheder, og
- grænsehåndhævelse (herunder told- og politimyndigheder; der vil blive lagt særlig vægt på procedurer på tværs af ministerier og myndigheder).

Andre myndigheder, der udpeges som centrale for eksportkontrolproceduren, vil blive indbudt, når det er hensigtsmæssigt, i henhold til en beslutning truffet af EU's formandskab, der bistås af generalsekretæren/den højtstående repræsentant.

Det vil også blive overvejet at opfordre de relevante mellemstatslige og regionale organisationer til at overvære og deltage i workshoppen.

Det er vigtigt at understrege, at nogle af de deltagende stater helt utilsigtet kan blive udsat for en risiko for spredning af masseødelæggelsesvåben på grund af deres geografiske beliggenhed, den politiske situation eller deres nationale energiplaner. Flere af dem har allerede indledt en konstruktiv dialog om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben med EU, blandt andet gennem forhandling og undertegnelse af bilaterale aftaler, der indeholder bestemmelser om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben. Derfor er tilrettelæggelsen af denne række workshopper en god anledning for EU til at opfylde sine forpligtelser i henhold til disse bestemmelser og til at vise, hvor vigtigt den mener, det er at yde bistand til udviklingslandene også gennem multilaterale foranstaltninger.

De stater, der er udvalgt til at deltage i workshopperne, omfatter:

1. Projektet for Afrika

Republikken Congo, Egypten, Ghana, Kenya, Libyen, Marokko, Nigeria, Sydafrika, Tanzania og Uganda.

2. Projektet for Mellemamerika

Belize, Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua og Panama.

3. Projektet for Mercosur-staterne

Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Paraguay, Peru, Uruguay og Venezuela.

4. Projektet for Mellemøsten og Golfregionen

Bahrain, De Forenede Arabiske Emirater, Irak, Jordan, Kuwait, Oman, Saudi-Arabien og Syrien.

5. Projektet for Stillehavsøstaterne

Fijiøerne, Marshalløerne, Mikronesien (Mikronesiens Forenede Stater), Nauru, Palau, Papua Ny Guinea, Salomonøerne, Timor-Leste, Tuvalu og Vanuatu.

6. Projektet for de sydøstasiatiske stater

Cambodja, Filippinerne, Indonesien, Malaysia, Myanmar, Singapore, Thailand og Vietnam.

5. Ansvar for gennemførelse

Formandskabet er med bistand fra generalsekretæren/den højtstående repræsentant ansvarligt for gennemførelsen af denne fælles aktion. Formandskabet overdrager ansvaret for den tekniske gennemførelse til FN-sekretariatet (ODA). FN-sekretariatet (ODA) vil undertegne en aftale om støtte fra værtsnationen med de stater, der udpeges til at være værtsnationer. Værtsnationen deltager i gennemførelsen af de projekter, der er finansieret ved denne fælles aktion. Indkøb foretaget af FN-sekretariatet (ODA) af varer, arbejdsydelse eller tjenesteydelse fra værtsnationerne i forbindelse med denne fælles aktion sker i overensstemmelse med gældende FN-regler og -procedurer som anført i finansieringsaftalen med FN-sekretariatet (ODA) (artikel 3, stk. 3, i denne fælles aktion).
